Noomero: sen 10 mynge.

Бүхэн дэлхэдэй пролетаарнар, нэгэдэгтэ!

Buriaad-Mongol ҮНЭН

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei organ.

№ 36 (2675)
1939 onoi
FEVRAALb
14
PIAATNIDCA

15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Myneederei noomerto:

Socialiis oobşçestvodo dostoino azalai byteesiin tylee.

Sjeezdiin urdateexi sorevnovaanida orolsogtii!

Sjeezdiin urdateexi sorevnovaanida orolsobo.

SSSR-ei SNK, BK (b) P-iin CK ba PSBCS-ei togtoolniji bejelyylxe.

Depş taad—paaxarb.

Ivaan Andreejeviç Kreloov.

Socialiis oobşçestvodo dostoino azalai byteesiin tylee

BK (b) P-iin XVIII sjeezd [illegible] nyxer V. M. Moolotovoi [illegible] dokladaadai teezisyyd soo [illegible]gdehen, gurbadaxi staalinsoi tabanzil soo xegdexe aguu [illegible] xydelmeriiin grandioozno [illegible] bolbol, soveed xynyydei [illegible]enyydiiji ugaa jixe omogoroor dyyr[illegible]ene. Byteelgiin [illegible]kiin xemzeenei talaar, [illegible]oopiin jamarşji kapitaliis [illegible]oi urda tee baigaa manai [illegible] oron bolbol, Jevroopiin ne[illegible]d xyzzehen kapitaliis oro[illegible]diiji ba Ameerikiin xolboo[illegible]taaduudiiji myn tereşe en [illegible]omliçeske talaar xyseze, [illegible]inb oroxo gehen eeriingee [illegible] ekonomliçeske zoriigiiji [illegible]liçeskaar bejelyylxiin ty[illegible]temeseze baina.

[illegible]yyldeze jirexedee le, şine [illegible]estvenne baiguulaltiin ila[illegible] tulada azalai byteese xa[illegible]egeel şuxala, egeel glaav[illegible]yil bolno geze bideneriiji [illegible]iin hurgadag hen. Staxaa[illegible]uudai Byxesojuuzna nege[illegible]eer soveşçaani deere „oron [illegible] dotoroo, tvryy zergiin ka[illegible]iis oronuudaixiiji bulidag, [illegible]ai byteesiiei baixa şuxala [illegible]a" geze nyxer Staalin zaa[illegible] baina. Nyxer Moolotovoi [illegible]aadai teezisyyd bolbol ma[illegible] geniaalbna zoriigonuudai [illegible]iji tuboiso formulirovaalna [illegible]: „Bidener bolbol socialiis [illegible]estvodo dostoino, xydel[illegible]şedei, tariaaşadai, intelli[illegible]ciin azalai ynder byteesiiji [illegible]axa johotoibdi".

[illegible]ocialiis sorevnovaaniiin ba [illegible]iei deede zergiin foorm bol[illegible] staxaanovska xydeleenei [illegible]he huuri de[illegible]re azalai by[illegible]e xadaa m nai oron soo [illegible] urgana. Xojordoxi tabanzil[illegible]dei torşo soo azalai byteebolbol tomo promiişlennos[illegible] 82 proceent (plaaniinb 63 [illegible]eent baigaa) ba bariigada [illegible]roceent (plaaniinb 75 pro[illegible]t baigaa) urgahan baina.

[illegible]taxaanovska xydeleenei [illegible]ite ba tedenei azalai by[illegible]in ynder pokazaatelbnuud[illegible]ocialiis soznaatelbna azalai [illegible]tooto gaixamşag zişeenyyd [illegible]ol manai byxii predprijaa[illegible]d ba yçrezdeeninyydte [illegible]ai discipliiniiji yndeheerenb [illegible]adxaxiin tula arga bii bol[illegible] ene xadaa byxii azalşadai [illegible]i ynder byteesiin zailaşa[illegible]ysloovinb ba SSSR-te kom[illegible]izmiin xyse jixete şine ur[illegible]in zaloogiinb bolno." (Ny[illegible] Moolotoi doklaadai teezi[illegible]).

[illegible]axaanovska xydeleegeer [illegible]uulagdahan arga nyxesel[illegible]iiji xereglelge ba aradai [illegible]in byxii ootraslbnuudai [illegible]çeske zebsegzelgiin ulam [illegible]dxi goritoişog urgalta bol[illegible]taalinska gurbadaxi taban[illegible]yd soo byteesiin şine serb[illegible]o deeşelei tuilaxa argiiji [illegible]o. Nyxer V. M. Moolo[illegible] doklaadai teezisyyd bol[illegible]urbadaxi tabanzil soo pro[illegible]innostidexi azalai bytee[illegible]65 proceent urguulxaar xa[illegible]ina. 1942 ondo azalai by[illegible]iji deeşelyylelgeer le, pro[illegible]enne produukciiji 1937 onoi[illegible] 62 milliaard tyxerigte [illegible]şelen gargagdaxa bai[illegible]

[illegible]nee zildeşji—gurbadaxi [illegible]zilnyydei xojordoxi zilde[illegible]alai byteese xadaa ulam [illegible]daa, nelieed deeşelxe bai[illegible] Paarti ba praviitelbstvo xa[illegible]nenei tylee byxii şuxala [illegible]winuudiiji baiguulaa. Aza[illegible]cipliniiji gur m,uulxa tu[illegible]SSR-ei Sovnarkoom, BK(b) [illegible] CK ba PSBCS-ei togtool [illegible]r zybxen le xojor hara [illegible]. Gebeş, terenei rezylb-

taaduud mynee xaragdaza baina. Proguulnuud ba xydelmeridee geegdexe jabadal yseen boloo. Xydelmerişedei dyyren xysed demzelgeer, tedenerei aktiivna xabaadalgataigaar, hyylei zilnyyd soo promiişlennostiiin zarim ootraslbnuudta xuuşarşahan viirobetkiin noormnuud şineşelen xaragdaza baina. Şine, ynder noormnuud xadaa maşiinabalguulgiin zavooduudta fevraaliiin negenhee xereglegdeze baina. Tereegeer, byteesiin urgaliin tulada ba ene yndehe huuri deere—xydelmeriiin xylehenei urgaliin tulada stiimyi baiguulagdaa.

Leenin—Staalinai paartiiin XVIII sjeezdede ugaa jixe entuziaazmtaigaar beledxeze baigaa xydelmerişen, tariaaşan ba soveed intelligeenciin socialiis sorevnovaani bolbol byxii soveed oron soo ulam ulam yrgeer delgerne. Xeden arbaad ba zuugaad zavooduud bolbol BK(b)P-iin XVIII sjeezd xyrter kvartaalbna plaanaa sag bolzor soonb gvisedxexiin xyndete ujalgiiji bejedee daaza abba. Xeden miangan kolxoozuud bolbol xabarai tariigada zişeete hain beledxeleer sjeezdiiji ugtaxaa orolsohon baina.

„Staalinyygolb" kombinaadai şaxtioornuud — „Voroşiilovgraadyygolb" kombinaadai şaxtioornuudtai sorevnovaani xene. Moskvaa şadarai basseine—Uraalbskatai, ivaanovska tekstiilbşçigyyd — moskoovsko ba leeningraadaixidtai, Staalingraadai metalluurguud—stoliiciin metalluurganuudtai sorevnovaani jabuulna.

Nyxer Moolotov ba Ždaanovai doklaaduudai teezisyydiiji sjeezdiin urda tee zyblen xelselge bolbol manai oron soo yrgen maassiin dunda politiiçeske ba yiledberiiin şine yysxelei atmosfeeriiji bii bolgobo. Xeden miiliioon xynyyd bolbol azalda socialiis soznaatelbna xandalgatai baihanaa demonstraacalxa xyseltei bainad. Azaxiin xyt lberiiin operatiivnostb ba delovlitostb, azalai xatuu şanga discipliine, maassiin dunda politiiçeske xydelmeriiin ynder deede xemzee—BK (b P-iin XVIII sjeezdiin neremzete sorevnovaaniiji, staxaanovska xydeleeji ulam saaşanb delgeryylxe ton şuxala etaap bolgoxiin tulada, egeel ede zyilnyyd mynee gol şuxala xeregtei baina. **Staxaanovska azaliiji kollektiivne organizaacalga** xadaa ene şine etaap bolxo baina.

Nyxer Moolotovoi doklaadai teezisyyd soo iigeze xelegdene: „Gurbadaxi tabanzilei ugaa jixe zoriigonuudiiji bejelyylge bolbol xydelmerişen, tariaaşan ba soveed intelligeenciin udamai intereesyydtei ugaa jixe xolbootoi, eneenei dyyrgelte bolxiiji xangaxa jabadal xadaa egeel tyryyn bidener—kommuniistnyyd ba partiiina bişe bolbşeviigyyd—xytelberilegşedheo, azaliiji emxidxexe ba azalşanai kommuniis xymyyzyylgiiji yrgedxexe manai şadabarihaa duldiidaxa baina". **Azaliiji organizovaalxa** geeşe— manai xysen tyges teexnikiin ba soveed xynyydei xizaarlaşagyi şadabariiin aguu jixe arganuudiiji xereglexe gehen udxatai. **Azalşadai kommuniis xymyyzyylgiiji yrgexe** geeşe—azalda socialiis xandalgiiji tede byxende bii bolgoxo, manai gyren, arad ba byxii azalşadai aşa tuhada, xyd imeridenb kommuniis soznaatelbnostiiiji bii bolgoxo gehen udxatai. Ene xadaa kommuniizmiin xysed ilaxiin tylee aguu jixe temeseidenb, byxii olon miiliioon soveed aradiiji Maarks—Eengelbs — Leenin— Staalinai xosorşogyi ideinyydeer byri jixeer zorigzuulxa gehen udxatai.

„Praavdahaa"

SJEEZDIIN URDATEEXI SOREVNOVAANIDA OROLSOGTII!

Buriaad-Mongol respyyblikiin byxii eregtei ba emegtei xyd imerişedte, eregtei ba emegtei kolxoozniguudta, soveed intelligeencede

BK (b) P-iin XVIII sjeezdiiji zarlaxa tuxai m nai bolbşeviig paartiiin CK-ei Pleenymei togtoomziiji parovoozno-vagoonno zavoodoi eregtei ba emegtei xydelmerişed, inzeneernyyd, teexnigyyd ba albaxaagşad bolbol ugaa jixe bajraar ba yiledberiiin şine deeşeleleer ugtaa.

XVII partiiina sjeezdiin yngerhenhee xolşonxi tabanzil soo, a uu jixe soveed arad bolbol Leenin—Staalinai paartiiin xytelberi doro, sjeezdiin şiidxeberinyydiiji ba manai aguu jixe Staalinai sesen mergen zaabarinuudiiji gyisedxen jabaza, angi yi soci liis oovşçestvo baiguulxa jabadalda ugaa jixenyyd amzaltanuudiiji tuilaa. Ene tabanzil bolbol „marksiizmleninizmiin triiymfeer ba manai aradiiji byxedelxein-istoriiçeske ilaltada asarhan, Leenin—Staalinai paartiiin yzegdeegyi jixe torzestvoogoor temdeglegehen baina."

Manai ilaltanuudai aguu jixenyyd itoozuud Staalinska Konstituuca soo bişegdenxei. Soveed arad bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedte, sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydte hungaltiin yjede kommuniistnuud ba partiiina biş nyydei staalinska bloogoi ebdereşegyi jedinstvooji xaruulhan ba byxii delxein urda moraalbna-politiçeske jedinstvoogoo, paartiiji ba aguu jixe Staaliniiji toiron niagtaar zagsanxai baihanaa ba xizaarlaşagyi inaglalaa, preedannostbjoo demonstraacalhan baina.

Kapitaliis xyrieelelgiin ajuul tuxai nyxer Staalinai zaabariaar xytelberi xezo bi revoliycioonno heremzetei baiza, soveed arad bolbol Leenin—Staalinai paartiiin xytelberi doro, aradai daisadai trockiis - buxaarinska byrzvaazna - nacionaliis şpioonuudai, predaatelbnuudai, faşiizmiin ageentnyyd ba aluur şanai mogoi işeeji yi butasoxi hon baina. Paartiiin ba byxii soveed aradai ene ilalta xadaa—„dain seregte buliza garhantai adali ilalta geeşe".

Centraalbna Komiteediiji ba aguu jixe Staaliniiji toiron bata bexieer zagsangi, xysetei ba monoliitno manai paarti bolbol eeriin ee XVIII sjeezdede jireze jabana.

Olomiiloonno soveed arad bolbol ene sjeezdiiji yiledberiiin ba politiiçeske şine deeşeleleer ugtaxanb. Socialiis sorevnovaani ba staxaanovska xydeleen ton yrgeneer delgereze ba na.

Bidener, Ulaan-Ydiin parovoozo-vagoonno zavoodoi eregtei ba emegtei xydelmerişed, inzeneernyyd ba albaxaagşad xadaa nyxer Moolotovoi ba Ždaanovai doklaaduudai teezisyydtei tanilsaad, XVIII partiiina sjeezdiin neremzete socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryylxiin duradxalbaigaar. Buriaad-Mongol respyyblikiin azalşadta—eregtei ba emegtei xydelmerişedtei, eregtei ba emegtei kolxoozniguudta ba soveed intelligeencede xandanabdi.

Respyyblikiingee byxii zavooduudai, byxii kolxoozuudai, sovxoozuudai, MTS-uudai ba yçrezdeeninyydei eehediingee ilaltanuud tuxai, eehediingee amzaltanuud tuxai sjeezdede raportovaalxiin erxe olxiin tylee socialiis sorevnovaani organizovaaljiil, nyxedyyd.

Bidener, Ulaan-Ydiin PVZ-oi kollektiiv bolbol sjeezdede beledxexe zuuraa, eehedtee iimenyyd ujalganuudiiji abanabdi:

1). 1939 onoi negedexi kvaartalai plaaniiji gol produukcanuudaigaa: parovoozuud, vagoonuud, liini deere zapçaastbnuudai talaar bolzorhoo urid, şanarai ynder pokazaatelbtaigaar gyisedxexe.

2). Tedener-kondeksaatortai şine parovoozobaiguulgiiji şudalxa.

3). Fevraaliiin 25-da noormonuudiiji organizoovannoor şinedxen xaraxa.

4). Yiledberiiin byteesiin şine noormonuudai dyyrgeltiiji xangaxa, yiledberiiin byteesiin şine noormonuudiiji byxii xydelmerişedei gvisedxexe jabadaliiji tuilaxa ba eneenei yndehe huuri deere materiaalnuudai tylişiin, elektroeneergiin erid ekonoomiiiji tuilaxa parovoozuuai eeriinb sen iiji 8,5 proceent, vagoonuudai—5,5 proc., şiremei—4 proc., zedei eeriinb sengiiji 4,5 proc., buladai—4 proceent, metaali şireelziin eeriinb sengiiji 7 proceent dooşoruulxa.

5). Zavoodoi racionalizaatornuud ba izobretaatelbnuud bolbol sjeezdiin neegdexe yder xyrter 300 miangan tyxerigei ekonoomitoi racionalizaatorska duradxalnuudiiii ygexe ba bejelyylxe geze ujalga abna.

6). Paarti ba praviitelbstviin togtoomzonuudai yndehe huuri deere zavoodoi kollektiiv bolbol zişeete hain discipliiniiji tuilaxa, xydelmeriiin yderiiji xysed xereglexe.

Socialiis sorevnovaaniiji ba staxaanovska xydeleeji delgeryylhenei, geegdeze jabagşadta tuhalamza yzyylhenei, azalai discipliiniiji bexizyylhenei yndehe huuri deere zavoodoi kollektiiv bolbol abhan ujalganuudaa xysed gyisedxexe ba manai aguu jixe kommuniis (bolbşeviigyydei) paartiiin XVIII sjeezdiiji dostoinoor ugtaxa.

Byxii zavoodoi mitingiin daalgabari argaraa t bihan staxaanovund: R BCOOV, VEDEEŞKIN, LIAACKI, BOGDAANOV, POTEEXIN ba busad.

Sjeezdiin urdateexi sorevnovaanida orolsobo

Ulaan-Ydiin, „Avtoremlees" zavoodoi albaxaagşad xydelmerişed ba inzeneerne-teexnikiin xydelmerilegşedei kollektiiv bolbol BK(b) P-iin XVIII sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaanida orolsozo, seexnyydei xoorondo maartiin 10 xyrter jabuulagdaxa socialiis doogovor batalan, dooro dursagdahan ujalganuudiiji abba:

1) liteine ceexiinxid bolbol şudxalgiingaa xydelmeriiin piaaniiji 150 proceent dyyrgexe:

2) şaassi in ceexiinxid xadaa 10 avtomaşiinada kapitaalbna remoont xexe;

3) materiaalbna ceexiinxid avtomaşiiniin 21 xeheg motoorto remoont xexe;

4) traaktorna ceexiinxid 5 traaktorta ba traaktorai 10 motoorto remoont dyyrgexe;

5) mexaniçeska ba kvzneeçne ceexiinxidenb graafikaigaa johoor xydelmeriiingee plaaniiji 100 proceent gyisedxexe geebe.

Ene zavoodoi kollektiiv bolbol byteen argaxa produukciin şanariiji haizaruulza, negeşji braag argaxag in tylee temesexe geze socialiis sorevnovaniiiga doogovor soo xelebe. Myn yiledberiiin dezorganizaatornuud, letyyngyyd, loodorbnuud ba progyylbşçigyydtei erid temeseze, azalai discipliiniiji deede şatadanb xyrter haizaruulxa. Ynen sexebişe ba mexe, goxooroo gyreniiji mexelxiiji xysedeg xynyydei alibyxii maxinaacanuudta şanga soxilto ygexe ba erxim staxaanovcanuudai tooji deeşelyylen, tedeniiji urmaşuulxa gehen pyynkt oruulalaba.

Tereenhee gadana, yiledberiiin byteesiiji deeşelyylxe jabadalda toormoz xeze baigaa materiaalai dutuu zyilnyydiiji (şirem ba kooks g. m. materiaalnuud) darii bii bolgoxo ba maartiin 10 xyrter dutaxagyigeer xangaxiiji administraacahaa erilte xebe.

Ceexnyydte, xydelmerişedei ba smeenenyydei xydelmeriiin zabharlaigada gazeed unşalga emxidxexe, ilangajaa BK (b) P-iin XVIII sjeezd deere xexe nyxer **Moolotovoi** ba nyxer **Ždaanovai** doklaaduudai teezisyydtei haitar tanilsaxa ge d, ceex byxende gazeed unşagşadiiji ol bo.

Myneo ene zavoodoi kollektiiv bolbol socialiis sorevnovaani batalhanhaa xoişo tyryyşiin ydernyydte yiledberiiin byteesiin talaar urda yzegdee yi hain pokazaatelb xaruulza baina.

PAX OMOV—Zavoodoi komiteedei tyryyleşe.

AXŞ-dai xydelmerişen angiiin organizaator Toom Myyni janvaariiin 7 do San-Kventiinei tyrmehee syloolegdehen baina. Toom Myyni xudalaar xardagdaza 22 zilee tyrmede huuhan baina.

ZURAG DEERE: Toom Myyni (baruun garhaa) ba tereeniiji xamagaal gşa xojor, Toom Myynitei xamta tyrmede xaaguahan, Biillinsiiji syloolexe tuxai petice xeze baina.

TASS-iin fotoxrooniko

Angliiiska reaakca bolbol respyblikaanska Ispaaniiin kapitylhaacalaxiiji erine

Loondon, fevraaliiin 10. Angliiiska reakcioonno kyryygyyd bolbol generaal Fraankiin urda respublikaanska Ispaaniiin kapitylhaacalxiiji eliteer erine. Negriin ba miateeznigyyd xojoroi xoorondo miirne xelseen bolzo baina gehen xuurmag, provokacioonno yge taraagdana. Ysegelder, Loondondoxi ispaanska praviitelbstvo bolbol „miirne xelseen" tuxai abiaanuudiiji erid buruuşaahan ba „temeselee yrgelzelyylxe gehen ispaanska praviitelbstviin togtool xysendee yldexe ba byrin dyyrgegd xe baina" geze batalhan medyylge gargaba.

(TASS).

Ispaanska aradta esergyy zaagovor

Loondon, fevraaliiin 10. Reiter aagenstviin medeesehenei johoor, generaal Fraankiin tylolegşe, Majoorko aralai gybernaator polkoovnig San-Lyis gegşetei x isee xexiin tulada, Menoneerke aral deerexi Maoon goorodoi vojeenne gybernaator polkoovnig Gonxalaas gedeg angliiiska „Devonşiir" kreiser deere garba geze eli bolxoloor, Maoon deere zebsegte temesel exiihen baina.

Fraankiin niuusa ageentnyyd predaatelbstvo xexee beledxeze baina ge e hezeglehen, progressiivne organizaacanuud Menoneerke deere vestypleeni xee gehen abiaan bii.

Tere darii italbjaanska bombovoozuud Majoorkohoo jireed, Maoon goorodiiji boombo lohon baina. 30 garan ger butarhan, xeden olon xyn alagdahan baina. Xeden boombonuudai „Devonşiir" kreiserd ere buugaa. Angli xadaa germaano-italbjaanska ezem elgehe Menoneerkiiji „abarza" baina geze angliiiska praviitelbstvodo dyte baigaa kryy yydei batalalgiin baihaar baitar eeriingee nejee daanxain tylee temeseze baigaa ispaanska aradta esergyy temeselde angliiiska praviitelbstvo, italbjaanska interveentnyyd ba ispaanska miateeznigyydei sotryydniçestvo niuur deere baina.

(TASS).

Menoneerkiiji okkypaacalhan tuxai Gavaas aagenstviin medeesel

Paarliz, fevraaliiin 10. Majoorko aralhaa ba Barseloonhoo jirehen, miateeznigyydei seregyyd ysegelder Menoneerske araliiji ezelee geze Gavaas aagenstvo medeesene.

(TASS).

***

Pariis, fevraaliiin 10. „Angliiiska praviitelbstvo bolbol,—„Jumaniite" bişene,—francuuzska praviitelbstvotoi xamta, Ispaani tuşaa elite xarşa aaktxee. Angliiiska „Devonşiir" kreiser miateezne generaalai albanda tabigdahan baina. Ysegelderhee xoişo Aangli ba Fraanca bolbol ispaanska Respyyblikede esergyy, Fraankiin tuhada interveenciiji bejelyylse baina".

(TASS).

SSSR-ei SNK, BK(b) P-iin CK ba PSBCS-ei togtooliiji bejelyylxe

Loodorьnuud kolxoozoi xytelberide

Petropaavlovska (Manai speckoorhon) Zediin aimagai Gegeetein somonoi, Leeninei neremzete kolxooz xadaa aimag soogoo egeel jixeşeg kolxooz bolxo jym. Gebeşji, ene kolxooz xadaa alibyxii azal deeree aixabtar jixe geegdeltei baina.

Žişeelxede, tariaanainь soxilgo dyyreegyi. Yrehenei foondiiji araixan geze 60 proceent baiguulhan bolboşji, tereneigee seberlelgede oroogyi. Agrotexniiçeske xemzeejabuulganuud ba maşiina zebsegyydei remoont g. m. jyrdeeşji jabuulagdana gyi. Tereşelen, malai ybelzelge xadaa boloşogyi muugaar jabuulagdaza baina.

Ede byxii geegdelei gol şaltagaaniinь xadaa egeen tyryyn, kolxoozoi xytelberilegşed bolbol bolьşeviig xytelberieer xangaza şadaagyi, eneenei rezylьtaadta, daisan el meentnyydei xog boguud eehediingee vrediltelьstviin xydelmerinyydiiji jabuulza baina.

Jixenxidee, kolxoozoi şiidxexii uçaastoguudiiji kolxoozniguudai dunda jamarşji avtoriteedgyi arxinşid, loodorьnuud, bezdeelьnigyyd xytelberildeg baina. Žişeelxede: polevoodçeske brigaadiin brigadiirnuud Xobituujev ba Garmaajev gegşed kolxoozoi xydelmeriiji bolьşeviig johoor xytelberilen jabuulxiin orondo, sag yrgelze xara arxiaar undalaad xebtedeg bainad. Tedenerei „iniciatiivaar", janvariiin 12-oi yder xoninoi feerme deere kollektiivne arxidaan bolzo, tendenь pravleeniiin çleengyyd Oçiirov, Cedenzaapov ba şanariiji şalgaxa inspeektor Norboojev gegşed bailsaba. Tere arxidaaniinь, yngerxedee, nanşaldaan bolzo, feermiin oxraan Cedeenov gegşiiji Xubituujev ba Garmaajev gegşed jixeer soxihon ba feermiin xydelmerişedei baidag gereinь sonxo ba peeçiijiinь handargahan baixa jym.

Aduu moridoi feerme xadaa bezdeelьnig, loodorь Dambaajev gegşede naidagdanxai, terenь 1938 onoi niuur soo aduunuudai baira deere negeşji jireegyi, tereeneinь rezylьtaadta, yngerhen zil soo 20 aduunuud şonodo edigdehen, 20 tolgoi yxehen ba 4 tolgoi medegdexegyigeer ygei bolşoo. Myn tereşelen, hvnei tovaarna feerme deere olon tolgoi yxernyydiiji şono edihen ba yxehen baina.

Gadana, bişe yxernyydenь xaruuha muutai, tezeel dutuutai ba bairanuudaar muusa xangagdahan deerehee yxeze zaxalza baina. Zediiin iime baidaitai baibaşjihaanь, feermiin erxilegşe Gyrosaapov gegşe jamarşji xemzee abdaggyi baixa jym.

Kolxoozoi yçood ba otçoodnostinь ton jixeer xudxagdaşahan ba azalai discipliine hularhan baina. Zarim kolxoozniguud (Budaajev, Mynkyyjev, Namzilov g.m.) bolbol kolxoozoi azalda ogto jabadaggyi, xarin loodorlozo jabadag.

Gebeşji, kolxoozdonь xeden olon udaarniguud, staxaanovcuud bii. Tedenerei žişeete xydelmeriiin oopeduud bişe kolxoozniguudai dostojaani bolgogdonogyi, oopeduudiiji damzuulgiin talaar jamarşji xydelmeri jabuulagdanagyi.

Kolxoozoi tyryylegşe nyx. Zorigtuujev bolbol ede loodorьnuud bezdeelьnigyyd ba daisan elemeentnyydei xog boguud xadaa kolxoozoi xytelberilxii uçaastoguudiiji ezeleed, vrediltelьstviin xeregiiji jabuulza, kolxoozniguudai descipliniiji unagaaza baixadanь, tedentei erid şangaar temeseze yi buta soxixiin orondo, tedenerei tuhalagşanь bolzo baina. Myn tereşelen, ene xereg xadaa aimagai gazartariaalangai tahagai xytelberilegşedte ba aimagai prokyroor nyx. Ciibikovtoşji eli baigaa. Tiigebeşji, xemzee abza, kolxoozoi xydelmeriiji halzaruulxiin orondo, şixe dylii huulsana.

C. Altaiski.

Xydelmeridee xariuusalgagyigeer xandana

Manai socialiis oronoi byxii azalşan arad ba soveed intelligeencenyyd bolbol „Azalai disciplinii zuramşuulxa, gyrenei sociaalьna stroxovaaniiin praaktikiji halzaruulxa ba ene xeregte mexe goxo xexe jabadaltai temesexiin xemzee jabuulganuud tuxai" SSSR-ei Sovnarkoomoi BK (b) P-iin Centraalьna Komiteedei ba PSBCS-ei togtooliiji bejelyylxiin zoriigoor, xydelmeriiin sagiiji xajadag, xydelmeridee geegdeze jirexe ba progyyl xexe g. meteer azalai discipliniiji ebdegşedtei temeseze baina.

Ene togtoolol garhanai hyyleer, xydelmeridee xeden çaasaar geegdeze jirexe ba progyyl xedeg jabadainuud yseen bolhon bolboşji, zarim negen ene togtooliiji dyyrgexe xeregte ton xariuusalga bagataigaar xandana.

Žişeelxede, Zediin aimagai Borgoin somonoi exin hurguuliiji erxilegşe nyx. Cereenov bolbol hurguuliiingaa yçeebne ba xymyyzyylgiin xydelmeriiji muugaar tabihan ba huraisalaigaa anariiji halzaruulxiiji xysedeggyi baina.

Gadana, bişe bagşanaraigaa uroogtonь negeş orodoggyi ba plaanuudiijinь şalgadaggyi deereheenь, xojordoxi bagşanь mynee xyrter plaanguudaa tabiaagyi baixa jym.

Niutagai negen.

Depytaad—paaxarь

Buriaad-Mongol respyybliikiin xydee asaxiin tyryy xynyydei ba kolxoozuudai tyryylegşenerei respyybliikiin soveşçaanida xabaadalsaxiin tulada, Kabaanskiin aimaghaa jirehen delegaaduudai sostaavta BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad, zaluuxan komsomoolka basagan nyx. Feookla Nikiitiçna Xaxarxaajeva gedeg jirehen baina.

Nyxer Xaxarxaajeva bolbol raioon dotoroo soloto paaxarь baixa jym. Tereenei xaxalalgiinь noormo xadaa yderei 1, 2 hoo 1,3 gektaar bolxo baina. „Minii xydelmeriiin amaalta xadaa —nyxer Xaxarxaajeva xelene —xaxalgada garalgadaa narin hainaar beledxedeg, ynen sexeer ba jixe xyseielteigeer xydelmeriideg jabadaldam baina." Teed nyx. Xaxarxaajeva bolbol staxaanovska xydelmeriiin tylee Olmyyrska hunguuliiin ookrugoi hungagşadaar, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaadta hungagdahan baina. ereenhee gadana, nyxer Xaxarxaajeva bolbol kylьtyyrne-maassova xydelmeride xabaadalsadag baina. Bi bolbol eeriingee hungagşadtai bişeg abalsaza, tedenei asuudalnuudta xariuu ygedeg bainab"—geze nyxer Xaxarxaajeva xeerene.

I. V. KASAATKIN.

Dutuunuudaa darii usadxaxa

Zakaamin. Utaata-Dalxain somonoi, „Ulaan-Dalxai" kolxoozoi dergedexi komsomoolьsko exin organizaaciin (komsoorgonь B. Delgiirov) komsomoolьcuud bolbol çleenske tylberijee 3-4 hara soo tyledeggyi ba komsomoolьsko suglaan ton beledxelgyigeer zarlagdadag, eneen deerehee aktiivna bişeer yngergegdedeg baina.

Žişeenь, komsomooloi zergede xyniiji abxadaa negeş xyn yge xelexegyi ba komsomoolдo orogşodhoo asuuxaşgyi, gansa la komsomooldo abxa geze „garaa yrgedeg" zanşaltai baina.

Komsomoolьsko suglaanda iime serьjoozno bişeer xandaza, kritike ba samokritikiiji delgeryylxegyi jabadal xadaa tus komsomoolьsko organizaaciin dunda polit. xymyyzyylgiin xydelmeriiin xangaltagyi baihaniiji xaruuina.

Telefoon.

Gemtei niuuriinь xariuusaxa johotoi

Zediin aimagai №2451 sberkaassiin kollegtiivei dunda azalai discipliine halzaruulxa jabadal ton hula. Tus sberkaassiiji erxilegşe nyx. Babaajev gegşe, azalai discipline halzaruulxa tuxai Paarti ba Pravitelьstviin togtoomziiji ebdene gebel, slyzeebne xeregeer komandiroovkada gargagdahan aad, xeregee xysed bytaengyi, gertee osozo xeden xonogoor zaiza jabadag ba yngeregşe janvariiin 31-nei yder zanlatidaa nege çaas xozomlozo jirehen progyylьşçig Şagdarai gegşede negeş xemzee abiagyi baina. Ene xadaa progyylьşçigyyiiji xalxalza baihan xereg myn Tiimede, aimagai prokyrooroi zyghee ene xeregiiji şalgaza, zemteniiji xariusalgada xabaaduulaa haanь zoxixo baina.

B. M. B.

ŞATAR

Goorodoi şatarai çempionaat

3-daxi tyyr. Xojordoxi kategooriiin şatarşa Nariişkin bolbol Žitomiirskede şyygdexe geze hanagdaagyi baihan aad. şyygdeşoo. Paarti naadalgiingaa tyryyşiin jabadalda Žitomiirske bolbol xynde jabadal xyiieehen baina. Nariişkin bolbol xara figyyriingee flaangada baihan nojondo sa haa urda ataakalka jabadaliiji xeregien orohon baina.

Žitomiirske bolbol zyb todo jabadal xeze, protiivnigoigoo byxii zanaltiiji zailuulza, genete baitaraa kontr soxiitoor xojor xybyylinь edize, eneegeeree paarti naadalgiiji esesien şiidxehen baina.

Naadanaigaa exileigiin jabadalda ba naadalgiingaa dunda xojor talahaa alduu xehenei hyylde Abaşeejev bolbol Jakovleviiji şyybe.

Syymkin bolbol Igyymnov naadaxadaa şyyxeer baihan b paartitai baihan bolboş, xo xybyy ba nege figyyrejee dazarxihonoigoo hyylde şyyg hende bejee tooloso ygei baina. Boolotov bolbol Lod jeviiji şyygee.

Kiim bolbol Biliinsketei syy naadaza baitaraa xaş geze haanь ilaxiiji xysese byygee ygezerxiood, tereeree şyyze şadahan baina.

Zavьjaalov Dugaarov ton jixe xatuu tulaldaa neigee hyylde Zavьjaalov bol şyyhen baina. Mami Kapyystintai xojor tensee.

IGYYMNOV

Xelxiee xolboonoi kaadranuudiiji beledxelge

Xelxiee xolboonoi ypravleeni bolbol yngerhen onoi dekaabrь harada 26 telefoonno—telegraafna nadsmootrşçiguud, 21 poçtoovo telegraafna xydelmerilegşed ba 18 kolxoozno radioonadsmootrşçiguudiiji beledxege gargahan baina. Myneo yj 25 xyn azalhaa taharaitagyi şooferai kyyrsede hurai baina. Teed hajaar xelxiee boonoi buxgaalternuudai ky neegdexeer baixa jym.

Kolxoozniguudai iniciatiiv

Azalşadai kylьtyyrne ba ekonomiiçeske baidalai ulam deeşelxe byri kolxoozniguudai kylьtyyrne eriitenь ulam byri deeşelhen baina. Jaruuniin aimagai, Ylьdergiin somonoi, Kiirovei neremzete kolxoozoi kolxoozniguud bolbol ene onoi fevraalь harahaa exileze 1000 garan tyxerigei gazeed zaxihan baina. Tiigeed zaxihan gazeedaa haadgyi abanad. Kolxoozniig Cerenzab Dorziijev gedeg gazeed unşaad, gazee tolilogdohon honirxoltoi nyydiiji kolxoozniguudtaa reze ygedeg baina.

D. Şirabo

689 xyn oboroon znaçoogtoi bolbo

Yngerhen 1938 on dotor riiin aimagai osooaviaxi soveed bolbol 689 xyn oboroonno znaçooguudiiji hon baina, gebel, 255 xyn roşiilovske streloguud ba xyn PVXO-goi noormo y znaçooguudiiji abhan b Teed osooaviaxiimai ai soveed bolbol ene xydelme 1939 on dotor byri hainaa buulxiin beledxei xeze bai

Xroonikо

RSFSR-ei Verxoovno So dei Prezidiymei en onoi raaliin 4-ei ykaazaar zevske ooblastida RSF Verxoovno Soveedei Prezi mei organizacioonno kom bii bolgogdobo. Orgkomit tyryylegşede nyxer T. G. batalagdahan baina.

Aangliin azalşad re likaanska ispaanida tu xa kampaaniaa şangad

Loo don, fevraliiin 9. G çeske ispaanska aradta tub jabadal Aanglida ulam şa xagdaba. Gansal hyylei 5 rei torşo soo respyblika ispaani teeşe 5 paroxood xool elьgeegdebe. Hajada olon paroxoodoor xool elь dexe baina. (T

Dzibyyti (francuuzska kolooni) teeşe italьjaanska faştizmiin agressiivne hanalaa tabihanta xamta, francuuzska pravitelьstvo bolbol ene raioonno oboronno xemzeejabuulganuudiiji abza baina. Busad xeden vojeenne koraablinuudtai xamta, minonoosec „Epervьjee" Dzibyyti teeşe elьgeegdebe.

ZURAG DEERE: Francuuzska „Epervьjee" minonoosec. *TASS-iin fotoxrooniko.*

Ivaan Andreejeviç Kreloov

Kreloov bolbol 1769 onoi fevraaliiin 13-da tyrehen baina. Tere ba mynoeei unşagşadai xoorondo xojor byxeli veekenyyd baina. Gexiin xamta Kreloovoi tvoorçestvo bolbol mynee xyrter bidenerte jixe honirxoltoi baina. Belinski bolbol Kreloovoi tvoorçestviin ene ziiznenostiiji negen te hainaar taiboariinan jym. „Kreloovoi aldar solonь—geze bişee hen,— aguu jixe ba xysen tyges orod aradai yystede xanxnama şanga ba bajan yge xelenei xeleg-dezel baigaa sagta ulam saaşaa urgaxa ba gojo haixanaar halbarxa baina." Mynee yjin unşagşadta Kreloovoi oiro dyte bainan uşar jyygeer taiboariiagdanab gexede, terenei tvoorçestvenь ton gynzegii naroodnostitoi baigaa. „Tereenei baasninuud soo, orodoi praktiçeske uxaan bodol xadaa erjeldesegyi şingi haa, ybedexeer xazadag şydetei bainaaranь; tereenei smeetlivostitei, xursa, hain sedьxeltei sarkastiçeskaar naada xaradag bainaaranь; tereenei preeumedyydiiji yzedeg yzeleinь priroodno ynenşe ba bogonixonoor, eli todoor ba tereeneigee negen xamta kydriaava medyylegdedeg baihaaranь seberxen, myliger gerel deere mete yzegden xaruulagdadag baina."

Gebeş, bidener xadaa Kreloovii baasninuudiiji bişegşe geze medexe baihaadi. Tereenei negen xamta, Kreloovoi literatuurna deejatelьnostь bolbol neneed yrgen ba eldeb olon jauziin bainan jym. Kreloov xadaa 1785 ondo bişeze exileed XIX veekiin 30-aad onuudta dyyrgenen baina. Tereenei baasninuud bultadaa şaxuu XIX veekede bişegdehen baigaa. Tiin, XVIII veekiin hyyleer Kreloov bolbol dramatuurg, liirik ba gaixamşag satirik bolzo vestypaalhan baina.

XVIII veekiin eses bolbol oros literatuuriin istoori soo, krepostniiçestvede esergyysen zarim zarim pisaatelьnuudai (Fonvizin, Radiişçev) xehen vestypleenyydeer temdeglegdehen baina. Krepostniiçestviin buzar bulai reziimiji eliryylegşe pisaatelьnuudai zergede zaluu Kreloov orolsobo. Tereenei byri tyryyşiin zoxiool „Koleimica" bolbol, eeriingee tariaaşaniiji zerlig johoor zoboogşo, xatuu şiryyn pomeeşçigiiji xaruulnan baina. Tiin, Kreloov bolbol tereenhee xolnogşodoo satiriiçeske ton xursa uxaantaigaar, gynzegii ba todo honoroor krepostnoi stroiji eliryylehen baina. Tereenei xede xeden zoxioolnuud orodoi satiriiçeske literatuuriin erxim obrazeeceenyydte xabaadaxa baina.

Eneeniiji medexiin tulada, „Kaib," „Minii ybege eseglin uurasxai tuşaa magtaai ygenyyd," „Filosoofiin uxaan moodoor," „Hyminyyd," „Triyymf" ba Kreloovoi bişed erxim hain zoxioolnuudiiji unşaxa baina.

Kreloovoi satira bolbol xamagail tyryyn krepostniiçestviiji, tariaaşaniiji „bulad tooşo ba triaapka" bolgon xubilgaxa iskyysstvetei pomeeşçigyydiiji soxidog baigaa. Kreloovoi xelenenei johoor, dvoriaaniiin xadaa tariaaşadaar tarigdanan xileemiiji zaijaxa edixiin tylee tyregşed bolno. Medeldee baihan xojor mingan „jyriin xynyydei" zil soo xehen jyymiiji „deede tyrelte xyn" gansa nedeelь soo xalşangeed edideg edledeg bainiijinь xaruuinan pomeeşçigei tyxeliiji Kreloov bolbol şoodbornon bişeze xaruulaa hen.

Toirozo baigaa orşom baiialda xerzergiin erid şangaar xandadag baihania xaruulxiin tulada, Kreloovei eeriingee „geroinuudiiji" eliryylen bişedeg xarakteerne nerenyydiiji tooloxo xeregtei baina Terenei personaazuud xadaa—Symoyyrov, Byrsaan, Grabilei, Podloon, Ritiimokraad, Oodoxvaat, Skyykobreed, Vostrodyym, Dyrendiin, Bezmoozgov, Skootonraav, Liydomoor, Tilxokraadov, Plytoreez, Xaapkin, Çaastobraalov, Besstilda g. m. Ede nerenyyd bolbol krepostniigyyd—samodyyrnyydiiji ba terenei hyylsernyydiiji xaruulxadaa satirik—Kreloovei xeregledeg şirenyyd tuxai todo honoroor xeleze ygene.

1789 ondo Kreloov bolbol „Dyyxnyydei pooçta" geze zurnaaliiji xeblen gargahan baina. Ene zurnaai xadaa eeriingee foormoor bolxodoo, hain hanaata gurban sydьjaanuudiiji oloxiin tulada aadhaa gazarta elьgeegdehen dyyxnyydei medeesei baigaa xa. Tiin, iime sydьjaaji olxiin orondo, xariu arban jedinoroogguudiiji olxodo belen xilbar baiba gene.

Gebeş, Jekaterinna II bolbol literatuuriiji „enleebxilenen hain şarattaigaar" le tesedeg baigaa. Radiişçev, Sibirлe jabuulagdaa. Satiriiçeske zurnaalnuudiiji baiguulagşa Noo ikov xadaa kreepostьde xa agdahan aad, Jekateriiniin yxehenei hyyleer „j lxa xelxi, ybeşerşeed, begsiişood" tendehee garhan baigaa. Kreloov bolbol ene meteer xeheegdexegyin tulada Peterbyyrghee garza oşoxo johotoi bolhon baigaa. Olon ziliiji, syymberne ba jaduu baidal soo Rossiigoor zaiza yngergenen baina. Kreloov bolbol muulargyi ba amagalan hanaatai zalxuu ba obzooriin repytaaciiji oil bolgozo, eeriingee linçne azabaidalda onso eere bag ymdenen baina. Zygeer, literatuurna deejatelьnostiingee talaar, sexe satirnaa zaanrta geze gy, ali myn tereşelen daldalagdahan zaamarta—baasnida oronon baina

Kreloov bolbol zarimandaa sagai baidalaar xubildag baigaa. Zarimandaa terenei zoxioolnuud baruugaarş abiaa gardag hen, terenei baasninuudta myn baha gegeerelei jabadaliiji muudxaxa, caarьnuudiiji magtaxa jabadalnuud baigşa hen. Byrzyaazna literatuuroveedyyd xadaa Kreloovei egeel ene taliijinь temdeglexe geze yni udaan sag soo dodog, pridvoorno poeed tereniiji nanadag baigaa.

Gebeş, Kreloovoi baasninuudai gol udxan ta ede momeentnyyd gazar talahaanь xaruulagd ba slyçaina jyymen baiga

Baasninuudai gol udxan gynzegii demokratiçeske, riingee yndehe huuriingai laar aradta ton dyte ba jyyb gexede, aradta xa inagaigaar ba terenei a daliiji xele ba biltiiji gyr medeigeer, ene xadaa vaalagdahan baina.

Kreloov xadaa „Zagad pliaska," „Arsalan", „ nuud ba xoninuud," „Tan ba myren" „Ynege bari ba bişenyyd baasninuud goo krepostnoi stroiji to tuu şangaar eliryylen xa han baina.

Belinski bolbol „orod tuuriin aldar, solo ba o xolgo" geze Kreloovliiji xede ton zybtei baina. tiime tuladaa Kreloovai çestvo bolbol manai yde te orod xelen ba orod tuuriin gaixamşag obraze lon baina.

L.TIMOFEEJ

Redaaktoriiji orologşo G. DAŞICEREN

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: редактор 3-44 отв. секретаря 8-34, т. 2, отдел 7-43, корректора 5-07.

NKMP-iin tipograafi Gaviist № 36